

بررسی شیوع چاقی، چاقی شکمی، الگوی غذایی و فعالیت بدنی در زنان میانسال شهر یاسوج ۱۳۹۰

پروین عنقا^۱، محبوبه احمدی^۲، مهدی اکبر تبار طوری^۳، کامبیز کریم زاده شیرازی^۴، علیرضا ابدی^۵

۱-مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

۲-مری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

۳-دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی یاسوج

۴-دانشیار، گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

p_angha@yahoo.com

سابقه و هدف: با توجه به نقش کلیدی گردآوری اطلاعات در زمینه عوامل موثر در بروز چاقی، این مطالعه به منظور تهیه اطلاعات اپیدمیولوژیک، نقش فعالیت بدنی و الگوی مصرف مواد غذایی بر شیوع چاقی زنان میانسال شهر یاسوج در پائیز سال ۱۳۹۰ انجام شد.

مواد و روش ها: این مطالعه مقطعی، در سال ۱۳۹۰ بر روی ۲۷۷ نفر از زنان ساکن شهر یاسوج انجام شد. نمونه گیری بصورت چند مرحله ای و در رده سنی ۶۰-۴۰ سال انجام شد. پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و شاخصهای تن سنجی تکمیل شد و شاخص توده بدنی محاسبه گردید. میزان فعالیت بدنی با استفاده از پرسشنامه استاندارد (International Physical Activity Questionnaire IPAQ) مربوط به فعالیت فیزیکی، جمع آوری گردید. پرسشنامه استاندارد ۲۴ ساعته یادآور خوراک تکمیل شد. داده ها با کمک نرم افزار SPSS نسخه ۱۸ و با روش آمار توصیفی و آزمون مربع کای، تحلیل واریانس، لوجستیک تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: میانگین سنی و نمایه توده بدنی نمونه ها به ترتیب $(46/9 \pm 4/9)$ سال و $29/5 \pm 5/07 \text{ Kg/M}^2$ بود. با این معیار ۳۹/۸ درصد نمونه ها اضافه وزن و ۴۱/۶ درصد چاق بودند. چاقی شکمی ($WHR > 0/85$) در ۶۴ درصد زنان مشاهده شد. میانگین WHR نمونه مورد بررسی $0/91 \pm 0/25$ بدست آمد. ۶۴٪ افراد زندگی توام با سکون داشتند. میزان چربی دریافتی روزانه و درصد انرژی دریافتی از چربی با نمایه توده بدن، همبستگی مثبت معنی دار نشان داد. یافته ها نشان داد که با افزایش چاقی و اضافه وزن در زنان، تعداد بار مصرف غذاهای آماده در هفته افزایش می یافت و بین دفعات مصرف غذاهای آماده در هفته با نمایه توده بدن، همبستگی مثبت معنی داری دیده شد.

بحث و نتیجه گیری: الگوی مصرف غذایی غالب با چربی، کم تحرکی، چاقی در زنان میانسال مورد بررسی لزوم مداخلات تغذیه ای و اتخاذ روشهای پیشگیرانه در این جامعه ضروری است.

واژگان کلیدی: چاقی، الگوی مصرف غذایی، یاسوج، فعالیت بدنی